

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ДУНАЙСЬКИЙ ІНСТИТУТ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
«ОДЕСЬКА МОРСЬКА АКАДЕМІЯ»

СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ
(МАКРО- ТА МІКРОРІВЕНЬ)»

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	073 Менеджмент
ОПП	Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту
Кафедра	управління в транспортній галузі

Силабус навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» розроблено відповідно до робочої програми освітньої програми «Менеджмент в галузі морського та річкового транспорту».

Силабус схвалено на засіданні кафедри управління в транспортній галузі
Протокол №1 від «09» вересня 2022 року.

1. ВІДОМОСТІ ПРО ВИКЛАДАЧА

Викладач	Сорока Лариса Миколаївна, к.е.н.. доцент sorokalarysa@dinuoma.com.ua 097-956-29-29
Профайл викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?user=qHOMGb8AAAAJ&hl=ru
Сторінка курсу	https://classroom.google.com/c/NTg4MzcxNjkxNDc1?cjc=a52fhips
Консультації	п'ятниця – 13:30

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» є формування системи теоретичних знань і практичних навичок в поглибленому освоєнні загальних закономірностей розвитку міжнародної економіки та вивченні особливостей основних форм міжнародних економічних відносин.

Мова навчання – українська.

Статус дисципліни - обов'язкова.

Поглиблення міжнародної господарської співпраці дозволяє використовувати світовий досвід щодо здійснення регіональних перетворень. Це, у свою чергу, обумовлює зростання ролі міжнародних економічних відносин та їх вивчення в контексті розвитку вітчизняної економіки.

Дисципліна є важливою складовою частиною підготовки бакалавра з менеджменту: економіста, оглядача з економічних питань, консультанта з економічних питань, економічного радника та займає суттєве місце в його майбутній практичній діяльності. Вона зорієнтована на розвиток спеціаліста з менеджменту, здатного аналізувати тенденції, закономірності й особливості розвитку світового ринку, вести ділові переговори і розв'язувати проблеми міжнародних економічних відносин. На основі здобутих знань курсанти отримують навички проведення моніторингу ринкового середовища на національному та міжнародному рівнях.

Мета: формування системи знань із міжнародних економічних відносин, умов, форм, методів і основного інструментарію міжнародної економічної діяльності.

Предметом дисципліни є система зв'язків національних економік різних країн на основі поділу праці; вивчення та дослідження закономірностей міжнародних економічних відносин та їх впливу на розвиток національних підприємств та країни.

Завданнями вивчення дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» є:

- розуміння сутності і значення міжнародних економічних відносин (МЕВ);
- дослідження еволюції міжнародних економічних відносин, чинників і рівнів їх розвитку, особливостей дії законів і принципів МЕВ;
- аналіз стану системи міжнародних економічних відносин.

Міждисциплінарні зв'язки: викладається після вивчення дисциплін «Економічна теорія», «Економіка підприємства», «Державне та регіональне управління». Стає інформаційною базою при подальшому вивченні дисциплін «Менеджмент», «Інноваційний менеджмент», «Адміністративний менеджмент», «Менеджмент на підприємствах морського та річкового транспорту», «Управління інвестиціями» та ін.

Програма складена відповідно до вимог освітньо-професійної програми підготовки освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент».

Навчальна дисципліна забезпечує набуття перелічених нижче компетентностей та досягнення програмних результатів навчання.

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, які характеризуються комплексністю і невизначеністю умов, у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів соціальних та поведінкових наук.

Загальні компетентності:

ЗК4. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК9. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК14. Здатність працювати у міжнародному контексті.

ЗК15. Здатність діяти на основі етичних міркувань.

Фахові компетентності:

ФК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища.

ФК16. Здатність до критичного мислення, оцінки економічних і соціальних аспектів діяльності підприємств морської та річкової галузі.

Програмні результати навчання:

ПРН 6.Зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПРН 8.Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації.

ПРН 11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації.

ПРН 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним.

ПРН 18. Демонструвати навички застосування статичних та економічних методів оцінки діяльності підприємств морського транспорту.

Кількість кредитів ЄКТС 5

Форма підсумкового контролю іспит

Заплановані результати навчання за навчальною дисципліною

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- сутність і структуру міжнародної економіки, її закони і категорії;
- особливості формування і удосконалення сучасних МЕВ;
- основні причини та вектори інтеграційних процесів у світі;
- особливості міжнародної економічної політики України.

вміти:

- аналізувати міжнародну економічну інформацію для прийняття практичних рішень;
- аналізувати основні форми міжнародних економічних відносини, їх якісні та кількісні показники (структуру, динаміку тощо);
- аналізувати основні торговельні потоки, форми і методи зовнішньої торгівлі, торговельний і платіжний баланси та їх структуру;
- використовувати теоретичні знання для організації конкурентної зовнішньоекономічної діяльності підприємства;

- розробляти практичні рекомендації щодо удосконалення міжнародних економічних зв'язків.

Успішне завершення програми навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» передбачає здобуття студентом наступних результатів навчання:

- розуміти сутність МЕВ, їх еволюцію, чинники і рівні розвитку;
- знати форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій;
- знати та розуміти сутність, структуру, механізм функціонування міжнародних економічних відносин, їх суб'єктів;
- знати показники міжнародного поділу праці, міжнародної торгівлі та тенденції їх розвитку;
- знати методи регулювання міжнародних торговельних відносин;
- знати роль міжнародних організацій, ТНК і ТНБ в розвитку сучасного світового господарства;
- знати та розуміти особливості розвитку науково-технічного обміну, міжнародного руху капіталів, міграції робочої сили та інтеграційних процесів в міжнародних економічних відносинах;
- знати валютно-фінансові інструменти та інститути міжнародних економічних відносин;
- знати та розуміти організаційно-правовий фундамент сучасної валютно-фінансової системи;
- уміти творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку.
- уміти використовувати набуті знання для самостійного аналізу світогосподарських процесів;
- уміти визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових відносин на різних рівнях господарювання;
- уміти оцінювати поточний стан та прогнозувати тенденції розвитку основних форм МЕВ;
- уміти проводити порівняльний аналіз щодо загроз та переваг для вітчизняних підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків.

Основними формами навчання студентів є: лекції, семінари, індивідуальні заняття, самостійна робота.

3. ПРОГРАМА, СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Денна форма навчання		
	Кількість аудиторних годин *	Лекції	Практичні (семінарські)
1	2	3	4

Тема 1. Основні поняття і проблеми міжнародних економічних відносин. Міжнародна економічна система.	4	2	2
Тема 2. Міжнародний обмін товарами і його регулювання	4	2	2
Тема 3. Міжнародні інвестиції	4	2	2
Тема 4. Засоби імпортової та експортної політики	4	2	2
Тема 5. Світові ринки товарів. Міжнародна торгівля.	8	4	4
Тема 6. Світовий ринок капіталу.	4	2	2
Тема 7. Міжнародний кредит.	6	2	4
Тема 8. Конкурентоспроможність держав на світовому ринку	6	2	4
Тема 9. Міжнародна кооперація виробництва	4	2	2
Тема 10. Світовий ринок робочої сили	6	2	4
Тема 11. Міжнародна регіональна економічна інтеграція	6	2	4
Тема 12. Світова валютна система	6	2	4
Тема 13. Міжнародні науково-технічні зв'язки. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків	4	2	2
Тема 14. Міжнародні економічні організації та угоди. Глобалізація та економічний розвиток	4	2	2
Тема 15. Міжнародні розрахунки і платіжний баланс	4	2	2
Всього аудиторних годин	74	32	42
Самостійна робота (години) з них на виконання індивідуального завдання **	76		
	10 реферат		
Загальний обсяг годин навчальної дисципліни	150		

4. АНОТАЦІЇ ТЕМ (РОЗДІЛІВ) ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Основні поняття і проблеми міжнародних економічних відносин. Міжнародна економічна система.

Сутність та структура курсу "Міжнародні економічні відносини". Міжнародні економічні відносини як економічна категорія, її місце серед інших явищ суспільного буття. Історія міжнародних економічних відносин. Основи теорії та основні поняття міжнародних економічних відносин. Загальна характеристика етапів формування міжнародних економічних відносин. Міжнародний поділ факторів виробництва. Значення міжнародних економічних відносин на сьогоднішній день. Форми міжнародних економічних відносин і їх учасники. Економічна глобалізація, як основа міжнародних економічних відносин.

Література [4; 7; 8]

Тема 2. Міжнародний обмін товарами і його регулювання

Зовнішньоторговельна політика різних країн в кінці ХХ ст. Міжнародна торгівля товарами. Міжнародна торгівля в системі міжнародних економічних відносин: торгівля товарами, послугами, науково-технічними розробками тощо. Торгівля товарами як провідна форма міжнародної торгівлі. Міжнародна торгівля та світовий ринок: методологічні та практичні аспекти взаємодії двох категорій. Види світових ринків: географічна та галузева диференціація. Головні фактори зростання міжнародного товарообороту на сучасному етапі. Світова електронна торгівля. Лізинг як спосіб сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків. Особливості зовнішньоторговельної політики різних країн.

Література [1; 3; 5; 6; 8]

Тема 3. Міжнародні інвестиції

Інвестиції в системі міжнародного руху капіталу. Міжнародний ринок прямих іноземних інвестицій. Теорії прямого іноземного інвестування. Форми і методи прямого іноземного інвестування. Транснаціональні корпорації: суть, критерії та еволюція. Форми і методи регулювання інвестування на національному та міжнародному рівнях. Міжнародна інвестиційна діяльність України.

Література [1; 3; 4; 5]

Тема 4. Засоби імпортової та експортної політики

Сутність та завдання імпортової та експортної політики. Особливості імпортової та експортної політики. Вплив експорту на ВВП. Імпорт, як функцією безподаткового доходу. Основні елементи зовнішньоекономічної політики. Торговельна політика, валютна політика, політика іноземного інвестування. Два типи торговельної політики: протекціонізм і вільна торгівля. Держава в умовах змішаної зовнішньоторговельної політики. Систему інструментів впливу держави на зовнішньоторговельну політику. Митні засоби. Не митні засоби та заходи. Валютна політика, як фактором макроекономічної стабілізації. Політика іноземного інвестування.

Література [1; 2; 7; 8]

Тема 5. Світові ринки товарів. Міжнародна торгівля.

Товарна номенклатура зовнішньої торгівлі. Основні види зовнішньоторговельних операцій. Бартер, компенсаційні угоди, зустрічна торгівля. Торговельний баланс. Закономірності ціноутворення на світовому ринку. Інтернаціональна вартість та світова ціна. Особливості ціноутворення на світовому ринку в сучасних умовах. Види цін світової торгівлі (довідкові, біржові, контрактні). Динаміка та структура зовнішньої торгівлі суверенної України. Особливості торгівлі з країнами СНД, Європейського Союзу, інших континентів. Характерні риси участі в зовнішній торгівлі окремих регіонів України. Шляхи оптимізації зовнішньої торгівлі України.

Література [4; 8; 6]

Тема 6. Світовий ринок капіталу

Міжнародний поділ праці як об'єктивне явище господарського життя. Сутність та основні форми міжнародного поділу праці. Міжнародний поділ праці як основа формування, розвитку та диференціації міжнародних економічних відносин. Основні теорії міжнародного поділу праці (абсолютних переваг А.Сміта, порівняльних переваг Д.Рикардо, суспільного поділу праці К. Маркса, моделі Хекшера-Оліна, неотехнологічні моделі, еклектична модель Д.Данінга тощо). Взаємозв'язок міжнародного поділу та міжнародної кооперації праці та виробництва. Міжнародний поділ праці як основа інтеграційних процесів в світовій економіці. Міжнародний поділ праці в територіальному та галузевому аспектах. Форми та види міжнародної спеціалізації та кооперування виробництва. Міжнародна спеціалізація країн та регіонів. Економічна ефективність міжнародного поділу праці. Передумови та особливості участі України в міжнародному поділі праці. Світовий ринок капіталів: динаміка розвитку, структура, регулювання. Світовий кредитний ринок. Світовий фінансовий ринок. Євро ринок. Географічна структура світового ринку капіталів. Тенденції розвитку географічної структури світового ринку капіталів.

Література [3; 5; 8]

Тема 7. Міжнародний кредит.

Міжнародний кредит та його функції в сучасній економіці. Принципи міжнародного кредитування. Форми міжнародного кредитування. Міжнародні кредитно-фінансові інститу-

ти та їх задачі. Проблема зовнішньоекономічної заборгованості та шляхи її вирішення. Україна в міжнародних кредитних відносинах

Література [1; 2; 4; 5; 7]

Тема 8. Конкурентоспроможність держав на світовому ринку

Сутність «Конкурентний ромб» М. Портера. Стадії конкурентного розвитку країн. Світова конкурентоспроможність різних країн. Конкурентоспроможність держав на мікрорівні. Комплексний механізм реалізації конкурентних переваг. Рівень розвитку конкуренції та конкурентоспроможності товару у відповідності з фазами його життєвого циклу. Складові конкурентоспроможності товару на зовнішньому ринку. Державна підтримка товарів і послуг на зовнішньому ринку, як складова конкурентоспроможності товару. Основні споживчі властивості товарів. Додаткові споживчі властивості товарів. Основна діяльність Всесвітньої Торгової Організації. Основні функції Всесвітньої Торгової Організації.

Література [3; 4; 5; 6; 8]

Тема 9. Міжнародна кооперація виробництва

ТНК, роль і сфери діяльності ТНК в сучасній світовій економіці. Операції ТНК. Вплив ТНК на світову економіку і формування сучасних МЄВ. Специфіка та основні форми міжнародного технологічного обміну. Міжнародний обмін технологією і права інтелектуальної власності. Національні та інтернаціональні передумови виникнення та посилення ролі транснаціональних корпорацій (ТНК). Основні форми ТНК, особливості їх функціонування стосовно поєднання різних форм господарської діяльності. ТНК та секторальний поділ світового ринку. Вплив ТНК на монополізацію та конкуренцію в світовому господарстві. Сучасні теорії виникнення та функціонування ТНК (Д.Даннінг, Д.Кентвел, С.Хаймер, Ч.Кіндлбергер). Вплив діяльності ТНК на економіку країни походження та країни місцезнаходження. Засади взаємовідносин ТНК з державою місцезнаходження. Об'єктивні причини різних моделей державної політики щодо допуску ТНК. Регулювання діяльності ТНК державами-реципієнтами (проблеми власності, валютно-фінансові аспекти, трудові відносини тощо). Регулювання діяльності ТНК ООН та іншими міжнародними організаціями. Перспективи відносин України з ТНК.

Література [2; 3; 5; 7]

Тема 10. Світовий ринок робочої сили

Міжнародна трудова міграція та світовий ринок робочої сили. Форми міграції робочої сили. Відміни сучасних міграційних процесів від міжнародної міграції робочої сили до середини ХХ століття. Роль НТР в посиленні міграції кваліфікованих кадрів. Вплив економічної інтеграції на інтернаціоналізацію ринку праці. Основні міжнародні ринки та потоки міграції робочої сили. Транснаціональне регулювання ринку робочої сили. Соціально-економічні та політичні наслідки трудової міграції, її вплив на розвиток країн еміграції та імміграції. Діяльність ООН, МОП та інших міжнародних організацій в сфері міграції робочої сили. Місце України в регіональних та світових міграційних процесах.

Література [1; 4; 5; 7]

Тема 11. Міжнародна регіональна економічна інтеграція

Сутність міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), фактори її розвитку. Основні ознаки, рівні та форми МЕІ Статичний і динамічний ефекти інтеграції (створення митного союзу). Основні сучасні інтеграційні угруповання країн та особливості розвитку європейської економічної інтеграції. Транснаціоналізація як характерна риса сучасного етапу розвитку МЄВ. Об'єктивні основи і сутність регіональної економічної інтеграції. Еволюція інтеграційних процесів. Основні форми регіональної інтеграції. Основні центри інтеграційних процесів в сучасній міжнародній економіці. Співдружність Незалежних Держав: сучасна модель економічної інтеграції та інтереси України.

Література [3; 4; 5; 6]

Тема 12. Світова валютна система

Міжнародні валютно-фінансові та кредитні відносини в системі міжнародних економічних відносин. Міжнародна валютна система: сутність, структура, тенденції розвитку. Основні платіжні засоби: особливості використання долару, СДР, екію. Конвертованість національних валют: класифікація валют за цією ознакою. Форми міжнародних розрахунків. Міжнародні валютні ринки. Міжнародні валютні системи. Бреттонвудська та Ямайська валютні системи. Валютно-фінансова система ЄС. Платіжний баланс. Проблеми міжнародної валютної ліквідності. Сутність, функції та види міжнародних кредитів. Міжнародний ринок позичкового капіталу. Вартість і валюти міжнародного кредиту. Участь України в міжнародних валютно-фінансових відносинах. Передумови та наслідки виходу з "рубльового" простору. Особливості використання купонокарбованця та гривні. Можливості переходу до частково конвертованої та конвертованої валюти. Платіжний баланс України. Джерела, структура та призначення іноземних кредитів, що одержує Україна. Платіжний баланс і його види.

Література [2; 3; 6; 7]

Тема 13. Міжнародні науково-технічні зв'язки. Проблеми інтеграції України до системи світогосподарських зв'язків.

Науково-технічна революція та її вплив на розвиток міжнародних економічних відносин. Структура, форми та регіональні напрямки міжнародних науково-технічних зв'язків. Ліцензії, "ноу-хау", проектні, консультаційні та інжинірингові послуги в системі міжнародних економічних відносин. Основні форми розвитку міжнародної науково-технічної кооперації. Інтернаціональні науково-технічні програми. Вплив економічної інтеграції на міжнародну кооперацію в сфері науки та техніки (програми ЄС "Евріка", Єспріт тощо). Програми технічної допомоги постсоціалістичним державам та країнам, що розвиваються. Місце України в міжнародних науково-технічних зв'язках. Національний науково-технічний потенціал та перспективи його включення до міжнародної науково-технічної кооперації.

Література [1; 5; 9]

Тема 14. Міжнародні економічні організації та угоди. Глобалізація та економічний розвиток.

Визначення міжнародної економічної організації (МЕО) та їх класифікація за функціональними ознаками. Етапи формування сукупності МЕО. Структура та основні напрямки діяльності МЕО різного типу. Інструменти впливу міжнародних, міждержавних та недержавних організацій на розвиток міжнародних економічних відносин. Можливості та межі регулювання ними економічного співробітництва країн світу. Місце ООН в регулюванні міжнародних економічних відносин. Економічні організації системи ООН, Міжнародна стратегія розвитку на IV десятиріччя (1991-2000 рр.). Міжнародні валютно-кредитні організації. Статус, структура та функціональні завдання Міжнародного валютного фонду, групи Світового банку. Європейського банку реконструкції та розвитку. Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ): етапи розвитку, функціональні завдання, особливості рішень Уругвайського раунду, створення Світової торговельної організації як наступниці ГАТТ. Міжнародні неурядові організації (Римський клуб. Міжнародний кооперативний альянс. Лондонський та Паризький клуби, "група семи" тощо) та їх вплив на розвиток МЄВ. Економічні та політичні аспекти відносин України з міжнародними організаціями. Особливості використання кредитів МВФ, Світового банку, ЄБРР. Проблеми членства України в ГАТТ/СОТ.

Література [2; 5; 7; 8]

Тема 15. Міжнародні розрахунки і платіжний баланс

Співвідношення внутрішнього і зовнішнього рівноваги і макроекономічна роль платіжного балансу. Мультиплікатор витрат у відкритій економіці. Макроекономічна роль валют-

ного курсу. Модель макроекономічної рівноваги у відкритій економіці. Основні футурологічні концепції розвитку світового господарства. Прогнози розвитку світового господарства та системи міжнародних економічних відносин на середньотермінову та довгострокову перспективу. Проблеми та перспективи України на тлі сучасних світових інтеграційних процесів. Передумови входження України до світового економічного простору та сучасна зовнішньоекономічна політика України.

Література [1; 4; 9]

5. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	Назва теми	Зміст заняття
1	Світове господарство (СГ) й особливості його розвитку. Типологія країн світу та роль окремих їхніх угруповань у СГ і МЄВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність світового господарства. 2. Особливості його розвитку світового господарства. 3. Зародження й еволюція світового ринку. 4. Етапи розвитку світового господарства 5. Типологія країн світу. 6 Роль окремих угруповань країн світу у СГ і МЄВ. 7 Стандартизовані тести.
2	Міжнародна торгівля як головна форма МЄВ та її регулювання	<ol style="list-style-type: none"> 1. Головні форми МЄВ. 2. Сутність міжнародної торгівлі. 3. Значення та тенденції розвитку міжнародної торгівлі. 4. Основні теорії міжнародної торгівлі. 5. Система показників розвитку міжнародної торгівлі. 6. Регулювання міжнародної торгівлі. 7. Стандартизовані тести.
3	Засоби імпортової та експортної політики	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та завдання імпортової та експортної політики. 2. Особливості імпортової та експортної політики. 3. Основні елементи зовнішньоекономічної політики. 4. Торговельна політика, валютна політика, політика іноземного інвестування. 5. Стандартизовані тести. 6. Розв'язання завдань
4	Світові ринки товарів, праці і капіталу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародний поділ факторів виробництва. 2. Основні види зовнішньоторговельних операцій. 3. Поняття та теоретичні основи міжнародного поділу праці. 4. Теорія порівняльних витрат виробництва (порівняльних переваг). 5. Основні фактори, що впливають на участь країни у МРТ і показники його розвитку. 6. Світовий ринок капіталів: динаміка розвитку, структура, регулювання. 7. Стандартизовані тести. 8. Розв'язання завдань.
5	Світова конкурентоспроможність різних країн. Конкурентоспроможність держав на мікрорівні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та стадії конкурентного розвитку країн. 2. Світова конкурентоспроможність різних країн. 3. Конкурентоспроможність держав на мікрорівні. 4. Комплексний механізм реалізації конкурентних переваг. 5. Стандартизовані тести. 6. Розв'язання завдань.

6	Міжнародний обмін технологією і права інтелектуальної власності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості міжнародного науково - технологічного співробітництва. 2. Форми, етапи, канали передачі технології та правові форми її захисту. 3. Міжнародне регулювання МНТВ. 4. Стандартизовані тести. 5. Розв'язання завдань.
7	Державне регулювання міграційних потоків. Міграційна політика в Україні	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна міграція робочої сили: види, причини та фактори розвитку. 2. Історія й особливості сучасної міжнародної міграції робочої сили. 3. Наслідки міжнародної міграції робочої. 4. Регулювання міжнародної міграції робочої сили. 5. Стандартизовані тести. 6. Розв'язання завдань.
8	Міжнародна регіональна економічна інтеграція	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність міжнародної економічної інтеграції (МЕІ), фактори її розвитку 2. Основні ознаки, рівні та форми МЕІ 3. Статичний і динамічний ефекти інтеграції (створення митного союзу). 4. Основні сучасні інтеграційні угруповання країн та особливості розвитку європейської економічної інтеграції 5. Проблеми та перспективи України на тлі сучасних світових інтеграційних процесів. 6. Передумови входження України до світового економічного простору та сучасна зовнішньоекономічна політика України. 7. Стандартизовані тести.
9	Світова валютна система й міжнародні валютно - фінансові відносини	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародна валютно-фінансова система. 2. Основи функціонування світової валютної системи. 3. Етапи розвитку міжнародної валютної системи. 4. Світовий валютний ринок, його основні функції. 5. Структура й особливості функціонування світового фінансового ринку. 6. Стандартизовані тести. 7. Розв'язання завдань.
10	Міжнародні економічні організації в багатосторонньому економічному співробітництві й регулюванні МЄВ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність, основні задачі, цілі та функції міжнародних економічних організацій. 2. Виникнення й етапи розвитку міжнародних організацій. 3. Класифікація міжнародних організацій. 4. Механізм регулювання МЄВ. 5. Стандартизовані тести.
11	Співвідношення внутрішньої і зовнішньої рівноваги і макроекономічна роль платіжного балансу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Внутрішня та зовнішня рівновага країни 2. Платіжний баланс і його види. 3. Платіжний баланс України. 4. Стандартизовані тести. 5. Розв'язання завдань.

12	Модель макроекономічної рівноваги у відкритій економіці	<ol style="list-style-type: none"> 1. Мультиплікатор витрат у відкритій економіці. 2. Модель макроекономічної рівноваги у відкритій економіці. 3. Основні футурологічні концепції розвитку світового господарства. 4. Прогнози розвитку світового господарства та системи міжнародних економічних відносин на середньотермінову та довгострокову перспективу. 5. Стандартизовані тести.
----	---	--

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Види самостійної роботи:

1. Робота по опрацюванню лекційного матеріалу.
2. Робота по вивченню окремих розділів курсу, не висвітлених в лекційному курсі (що задаються викладачем).
3. Виконання практичних розрахунків, заданих викладачем.
4. Підготовка до практичних занять;
5. Виконання індивідуальних завдань .

Перелік тем для виконання самостійної роботи:

1. Сутність міжнародних економічних законів, визначення функції міжнародної економіки.
2. Зростання рівня життя в Україні.
3. Оцінка впливу географічних і природно-кліматичних чинників на розвиток міжнародних економічних відносин.
4. Вплив чинників міжнародного економічного середовища на місці України у світовій економіці.
5. Міжнародний поділ праці та кооперація виробництва.
6. Аналіз основних напрямів міжнародної торгівлі.
7. Міжнародні економічні відносини у сфері послуг.
8. Місце України на світовому ринку товарів та послуг.
9. Оцінка міжнародного руху капіталів та його форм.
10. Міжнародна інвестиційна діяльність і виробниче співробітництво.
11. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій у розвиток економіки України.
12. Сутність та основні форми міжнародного кредиту.
13. Місце та роль України на світовому ринку позичкового капіталу.
14. Основні потоки міжнародного руху трудового капіталу.
15. Україна на міжнародному ринку праці.
16. Основні світові валютні ринки.
17. Валютне регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні
18. Міжнародні розрахунки і банківське обслуговування зовнішньоекономічної діяльності.
19. Сутність та передумови міжнародної економічної інтеграції.
20. Інтеграція України у світовий економічний простір.
21. Оволодіння уміннями уявляти та аналізувати особливості формування світової економічної системи на початку нового тисячоліття.
22. Економічна єдність світу і глобальні проблеми міжнародних економічних відносин.
23. Вирізнити внутрішні і міжнародні чинники інтеграції у світову економічну систему.

24. Оцінити стратегічні напрями інтернаціоналізації національної економіки та перспективні форми інтеграції України у міжнародну економічну систему.

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Види індивідуальних завдань	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Реферат	+	

Тематика рефератів:

1. Предмет, об'єкт та суб'єкти міжнародних економічних відносин.
2. Вплив міжнародної інтеграції на економічний розвиток.
3. Економічне зростання та економічний розвиток.
4. Формування світової економічної системи на початку нового тисячоліття.
5. Сучасні проблеми економічного розвитку.
6. Проблеми та стратегічні пріоритети інтернаціоналізації економічних зв'язків України.
7. Міжнародне економічне середовище.
8. Вплив географічних і природно-кліматичних факторів на розвиток міжнародних економічних відносин.
9. Соціокультурна складова міжнародних економічних відносин.
10. Вплив правового, політичного та економічного середовища на ведення міжнародного бізнесу.
11. Міжнародні економічні організації.
12. Вплив чинників міжнародного економічного середовища на місце України у світовій економіці.
13. Міжнародна торгівля як форма міжнародних економічних відносин.
14. Основні напрямки міжнародної торгівлі.
15. Місце України на світовому ринку товарів та послуг.
16. Сутність і характер міжнародних інвестицій.
17. Теорії міжнародного інвестування.
18. Проблеми та перспективи залучення іноземних інвестицій у розвиток економіки України.
19. Міжнародний кредит.
20. Міжнародні фінансові центри.
21. Світова криза заборгованості.
22. Україна на світовому ринку позичкового капіталу.
23. Сутність, структура та чинники формування світового ринку праці.
24. Сучасний міжнародний ринок праці.
25. Економічні наслідки трудової міграції.
26. Україна у міждержавному обміні робочою силою.
27. Етапи становлення та розвитку сучасної світової валютної системи.
28. Теорії валютного курсу.
29. Типи валютної політики.
30. Валютна політика України.
31. Баланси міжнародних розрахунків.
32. Структура платіжного балансу.
33. Стан платіжного балансу України.
34. Сутність міжнародної економічної інтеграції.
35. Теорії регіональної інтеграції.
36. Рівні економічної інтеграції.
37. Регіональні інтеграційні процеси.
38. Місце ТНК у міжнародних інтеграційних процесах.

39. Інтеграція України у світовий економічний простір.
40. Сутність, зміст та основні етапи глобалізації.
41. Сучасний етап глобалізації.
42. Процеси і форми глобалізації.
43. Соціально-економічні наслідки глобалізації.
44. Вплив процесів глобалізації на стан і перспективи розвитку економіки України.
45. Місце України у світовому економічному співтоваристві.
46. Чинники інтеграції України у світову економічну систему.
47. Структура пріоритетів зовнішньоекономічних зв'язків України.
48. Перспективні форми інтеграції України у міжнародну економічну систему.
49. Розрахунок на власні економічні ресурси – основа динамічного розвитку України.

8. ПОЛІТИКА КУРСУ

Освоєння дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» передбачає відвідування лекційних та або лабораторних та або практичних занять, виконання індивідуальних завдань а також самостійну роботу.

Самостійна робота є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових аудиторних занять. Зміст самостійної роботи визначається програмою навчальної дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача, які передбачають можливість проведення самоконтролю. Самостійна робота може виконуватися в бібліотеках, аудиторіях Інституту, а також за місцем проживання здобувача вищої освіти. У випадку виникнення запитань за темами, винесеними на самостійне вивчення, здобувач може отримати необхідну консультацію викладача (за розкладом).

Частина матеріалу навчальної дисципліни, передбачена навчальним планом для самостійного засвоєння, виноситься на іспит разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних навчальних занять.

У разі невідвідування занять з поважної причини (підтвердженої відповідними довідками), здобувач освіти самостійно вивчає пропущений матеріал.

Після вивчення навчальної дисципліни проводиться іспит в усній/письмовій формі.

Іспит – це форма підсумкового контролю засвоєння здобувачами освіти теоретичного та практичного матеріалу з окремої навчальної дисципліни за семестр.

Іспит проводиться за графіком освітнього процесу та згідно з розкладом екзаменаційної сесії.

Здобувачам вищої освіти, які одержали незадовільну оцінку, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість до початку наступного семестру (для здобувачів освіти заочної форми навчання до наступної лабораторно-екзаменаційної сесії). При цьому повторне складання іспитів/заліків допускається не більше двох разів: один раз – викладачу, другий – комісії, яка створюється навчально-методичним відділом.

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на іспит без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

9. ВИМОГИ ВИКЛАДАЧА

Основними вимогами викладача навчальної дисципліни «Міжнародні економічні відносини (макро- та мікрорівень)» до здобувача вищої освіти є:

- відвідування лекційних занять за розкладом (*відповідно до навчальної дисципліни*);
- активність під час практичних та або лабораторних занять (*відповідно до навчальної дисципліни*);
- конструктивно підтримувати зворотний зв'язок на всіх заняттях;

- взаємодія викладач-курсант базується на засадах взаємоповаги, такту та коректної поведінки;
- письмові роботи слід здавати у встановлені строки; за несвоєчасну здачу робіт оцінка знижується;
- здобувачі освіти, які не виконали заплановані завдання, до екзамену не допускаються.

Неприпустимо:

- відсутність на заняттях без неповажної причини;
- користування гаджетами під час навчальних занять з особистих потреб;
- списування при складанні іспиту/заліку;
- проходження процедур контролю замість себе іншими особами; виконання навчальних завдань для інших осіб; здача навчальних завдань, підготовлених іншими особами;
- використання робіт (рефератів, курсових, контрольних, і ін.) виконаних іншими особами в якості результатів своєї праці;
- відвідування занять в одязі, що не відповідає вимогам навчального закладу;
- порушувати тишу в приміщеннях загального доступу, призначених для навчальної та наукової діяльності.

10. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Курсанти опановують зміст навчальної дисципліни у наступних видах навчальної роботи: опрацювання лекційних матеріалів; підготовка до практичних занять; надання відповідей на тести по темах курсу; розв'язання задач на практичних заняттях; виконання реферату.

Поточне оцінювання курсантів здійснюється у вигляді демонстрації їх результатів навчання та оцінювання: усної відповіді на питання лекційного курсу або тестування знань з певного розділу (теми) або з певних окремих питань лекційного курсу; розв'язання задач, вправ, виконання певних розрахунків тощо; виступу на практичних заняттях.

Підсумковий контроль проводиться для оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу дисципліни з урахуванням результатів поточного контролю. Форма підсумкового контролю: *іспит*.

Методи демонстрації результатів навчання за навчальною дисципліною

№ п/п	Результати навчання за навчальною дисципліною	Методи демонстрації
1	розуміти сутність МЕВ, їх еволюцію, чинники і рівні розвитку	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
2	знати форми МЕВ, особливості розвитку інтеграційних процесів та діяльності міжнародних економічних організацій	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
3	знати та розуміти сутність, структуру, механізм функціонування міжнародних економічних відносин, їх суб'єктів	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, в дискусії, стандартизовані тести.
4	знати показники міжнародного поділу праці, міжнародної торгівлі та тенденції їх розвитку	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях в дискусії, розв'язання вправ, стандартизовані тести.
5	знати методи регулювання міжнародних торговельних відносин	усна відповідь на питання лекційного курсу, розв'язання вправ, виступ на практичних

		заняттях, стандартизовані тести.
6	знати роль міжнародних організацій, ТНК і ТНБ в розвитку сучасного світового господарства	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
7	знати та розуміти особливості розвитку науково-технічного обміну, міжнародного руху капіталів, міграції робочої сили та інтеграційних процесів в міжнародних економічних відносинах	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
8	знати валютно-фінансові інструменти та інститути міжнародних економічних відносин	розв'язання задач, виконання певних розрахунків, виступ на практичних заняттях.
9	знати та розуміти організаційно-правовий фундамент сучасної валютно-фінансової системи	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
10	уміти творчо аналізувати стан і тенденції розвитку системи міжнародних економічних відносин, визначати проблеми й перспективи їх розвитку	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
11	уміти використовувати набуті знання для самостійного аналізу світогосподарських процесів	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести.
12	уміти визначати показники обсягів, динаміки, результативності та ефективності міжнародних торговельних, інвестиційних, валютно-фінансових відносин на різних рівнях господарювання	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, стандартизовані тести, розв'язання задач, виконання певних розрахунків.
13	уміти оцінювати поточний стан та прогнозувати тенденції розвитку основних форм МЕВ	розв'язання задач, виконання певних розрахунків, виступ на практичних заняттях.
14	уміти проводити порівняльний аналіз щодо загроз та переваг для вітчизняних підприємств при виході на різні сегменти міжнародних товарних, фінансових, валютних ринків	усна відповідь на питання лекційного курсу, виступ на практичних заняттях, виконання певних розрахунків стандартизовані тести.

11. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ

Оцінка за шкалою ВНЗ	Оцінка за національною шкалою	Критерії
Оцінка «А»	Відмінно	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє відмінні знання та виконує завдання з незначною кількістю помилок; - без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; - глибоко та всебічно розкриває зміст питань, які

		<p>обговорюються, аргументовано та логічно викладає матеріал, володіє культурою мови;</p> <ul style="list-style-type: none"> - показує вміння формулювати висновки та узагальнення за питаннями теми, здатність аналізувати навчальний матеріал; - виявляє творчий підхід до виконання індивідуальних проектів і завдань; - виконує і акуратно оформлює завдання для самостійної роботи;
Оцінка «В»	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє знання вище середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками; - знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; - розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але допускає окремі неточності; - формулює висновки та узагальнення з окремих питань, логічно викладає свої знання; - виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи; - самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї.
Оцінка «С»	Добре	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє знання середнього рівня та виконує завдання з кількома помилками або окремими неточностями; - вільно розв'язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає аргументи на підтвердження вивченого матеріалу; - розкриває згідно з програмою дисципліни зміст питань, які обговорюються, але не досить повно й аргументовано викладає матеріал; - формулює висновки з окремих питань; - виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи з певною кількістю помилок; - вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, здатний застосовувати його на практиці.
Оцінка «D»	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє задовільні знання та виконує завдання з певною кількістю суттєвих недоліків; - не виявляє належної активності при обговоренні питань; - відповідає на окремі питання; - формулює висновки з окремих питань; - виконує індивідуальні проекти і завдання для самостійної роботи, але не виявляє належної старанності; - може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень.
Оцінка «E»	Задовільно	<ul style="list-style-type: none"> - демонструє знання на рівні мінімальних вимог та виконує завдання зі значною кількістю суттєвих

		<p>недоліків;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідає на окремі питання, які обговорюються; - виконує завдання для самостійної роботи зі значною кількістю суттєвих недоліків; - не виявляє належної активності при обговоренні питань; - неохайно виконує індивідуальні завдання; - володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні.
Оцінка «FX»	незадовільно	<ul style="list-style-type: none"> - не володіє навчальним матеріалом на рівні мінімальних вимог; - не здатний виконати завдання у повному обсязі; - поверхнево розкриває зміст питань, які розглядаються, будуючи відповіді на звичайному повторенні навчального матеріалу без його осмислення; - допускає суттєві помилки під час усних та письмових відповідей; - неохайно виконує індивідуальні завдання; - не виявляє активності на заняттях при обговоренні питань; - не виявляє старанності при виконанні завдань для самостійної роботи.

12. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Основи теорії МЕВ.
2. Міжнародний поділ факторів виробництва.
3. Значення МЕВ сьогодні.
4. Форми МЕВ і їх учасники.
5. Сутність і значення процесів глобалізації.
6. Економічна глобалізація.
7. Сутність міжнародної економічної інтеграції.
8. Форми міжнародної економічної інтеграції.
9. Зовнішньоторговельна політика різних країн в кінці ХХ ст.
10. Міжнародна торгівля послугами.
11. Світова електронна торгівля.
12. Засоби імпортової політики. Засоби експортної політики.
13. Тарифні та нетарифні торговельні бар'єри. Економічні ефекти тарифів. Цінові ефекти імпортного мита.
14. Тарифні торговельні бар'єри. Економічні ефекти тарифів. Суспільні витрати на тарифи.
15. Тарифні торговельні бар'єри. Визначення елементів тарифної системи.
16. Нетарифні торговельні бар'єри. Кількісні обмеження. Імпортні та експортні квоти. Економічні ефекти квот.
17. Нетарифні торговельні бар'єри: Митна класифікація та оцінка. Антидемпінгове регулювання. Субсидії. Технічні стандарти та охорона здоров'я.
18. Нетарифні торговельні бар'єри: Державні закупівлі. Податки. Вимоги до місцевої участі в іноземних інвестиціях. Нетарифні торгові бар'єри в сфері послуг.
19. Вільна торгівля та аргументи на користь протекціонізму. Помилкові та спірні аргументи на користь протекціонізму.

20. Теоретичні моделі міжнародної економічної інтеграції. Статичні і динамічні ефекти інтеграції.
21. Види економічного зростання і його вплив на зовнішню торгівлю.
22. Лізинг як спосіб сприяння розвитку зовнішньоекономічних зв'язків.
23. Особливості зовнішньоторговельної політики різних країн.
24. Світові ринки товарів.
25. Міжнародний рух капіталу.
26. «Конкурентний ромб» М. Портера.
27. Екологічна політика.
28. Характеристика економік країн, що розвиваються.
29. Класифікація країн за рівнем економічного розвитку.
30. Особливості соціально-економічного розвитку нових індустріальних країн.
31. Стадії конкурентного розвитку країн.
32. Світова конкурентоспроможність різних країн.
33. Конкурентоспроможність держав на мікрорівні.
34. ТНК, роль і сфери діяльності ТНК в сучасній світовій економіці.
35. Операції ТНК.
36. Вплив ТНК на світову економіку і формування сучасних МЄВ.
37. Специфіка та основні форми міжнародного технологічного обміну.
38. Міжнародний обмін технологією і права інтелектуальної власності.
39. Історичні передумови, причини та основні центри міграції.
40. Позитивні і негативні сторони міграції.
41. Державне регулювання міграційних потоків. Міграційна політика в Україні.
42. Об'єктивні основи і сутність регіональної економічної інтеграції.
43. Еволюція інтеграційних процесів. Основні форми регіональної інтеграції.
44. Основні центри інтеграційних процесів в сучасній міжнародній економіці.
45. Співдружність Незалежних Держав: сучасна модель економічної інтеграції та інтереси України.
46. Платіжний баланс і його види. Платіжний баланс України і її зовнішній борг.
47. Валютний курс і його вплив на зовнішню торгівлю. Фактори, його утворюють.
48. Організаційно-правовий фундамент сучасної валютно-фінансової системи.
49. Ямайська система. Реформування МВФ.
50. Проблема стабільності пост'ямайської світової фінансової архітектури.
51. Загальні положення.
52. Роль системи ООН в розвитку багатостороннього регулювання МЄВ.
53. СОТ та інші організації і угоди як інструмент багатостороннього регулювання МЄВ.
54. Еволюція системи багатостороннього регулювання міжнародної торгівлі: від ГАТТ до СОТ.
55. Створення Світової організації торгівлі, сфера її діяльності.
56. Порівняння систем регулювання міжнародної торгівлі в рамках ГАТТ і СОТ.
57. Основні цілі та функції СОТ.
58. Організаційна структура СОТ.
59. Прийняття рішень та членство в СОТ.
60. Мережа міжнародних організацій та угод у сфері міжнародної торгівлі.
61. Особливості та тенденції розвитку міжнародної торгівлі товарами.
62. Особливості та тенденції розвитку міжнародної торгівлі послугами.
63. Поняття принципів недискримінації в міжнародній торгівлі.
64. Принципи щодо застосування митних тарифів і кількісних обмежень у системі ГАТТ/СОТ.
65. Поняття і важливість принципу прозорості у системі ГАТТ/СОТ.
66. Особливості застосування захисних заходів (safeguards) у випадку різкого зростання імпорту.

67. Визначення демпінгу за правилами СОТ.
68. Застосування антидемпінгових заходів за правилами СОТ.
69. Види субсидій та особливості застосування компенсаційних заходів в міжнародній торгівлі за правилами СОТ.
70. Процедура врегулювання торговельних суперечок у рамках СОТ.
71. Особливості сільського господарства в структурі світової економіки.
72. Чому сільське господарство розглядається як вразливий сектор у торговельній системі СОТ?
73. Основні риси регулювання міжнародної торгівлі сільськогосподарськими товарами в рамках СОТ.
74. Суть стандартів і технічних бар'єрів у міжнародній торгівлі.
75. Особливості застосування технічних бар'єрів у міжнародній торгівлі (технічні регламенти та стандарти, стандартизація, процедура оцінки відповідності).
76. Співвідношення внутрішнього і зовнішнього рівноваги і макроекономічна роль платіжного балансу.
77. Поняття та види прав інтелектуальної власності, необхідність захисту на міжнародному рівні.
78. Мультиплікатор витрат у відкритій економіці.
79. Макроекономічна роль валютного курсу.
80. Модель макроекономічної рівноваги у відкритій економіці.

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Амеліна І.В. Міжнародні економічні відносини / І. В. Амеліна, Т. Л. Попова, С.В. Владимиров – К.: Центр учбової літератури, 2013. — 256 с.
2. Коломієць Г.М. Інтеграційна траєкторія національної господарської системи в глобальному суспільстві/ Г. М. Коломієць, О.В. Меленцова, І.І. Помінова : монографія. – Х. : МОНОГРАФ, 2016. – 275 с.
3. Патица Н.І. Міжнародні економічні відносини / Н. І. Патица, О.В. Мартинюк, Д.Г. Кучеренко: Навч. посіб. - Київ: ЦУЛ, 2014. - 560 с.
4. Appleyard D.R. International Economics . -8th ed. / D.R. Appleyard, A. J. Field — McGraw-HillEducation, 2013. — 848 p.
5. Ballas D., The Social Atlas of Europe / D. Ballas, D. Dorling, B. D. Hennig. - Bristol: Policy Press, 2014. - 256p.
6. Krugman P. International Economics: Theory and Policy – 9th ed. / P. Krugman, M. Obstfeld. – Addison Wesley (Pearson): 2012. – 736 p.
7. Marelli E., Economic Growth and Structural Features of Transition: Studies in Economic Transition / E. Marelli, M. Signorelli (Eds.). - Palgrave Macmillan, 2010. — 333 p.
8. Pugel T.A. International Economics - 16th Ed. / T. A. Pugel.— McGraw-HillEducation, 2015. — 800 p.
9. VandenBerg H. International Economics: A Heterodox Approach / H. VandenBerg.- 3rd Edition. — Routledge, 2017. — 628 p.
10. Балабанов К. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / К. В. Балабанов, О. В. Булатова, Ю. І. Чентуков. – Донецьк : Ноулідж, Донец. відділ., 2012. – 442 с.
11. Бахчеванова Н. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / Н. В. Бахчеванова, С. М. Макуха ; за заг. ред. проф. А. П. Голікова. – Х. : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2011. – 403 с.
12. Бестужева С. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / С. В. Бестужева. – Х. : ХНЕУ, 2009. – 384 с.
13. Боднар І. Р. Міжнародна економіка : навч. посіб. для самост. вивчення курсу / І. Р. Боднар. – Л. : Вид-во ЛКА, 2009. – 336 с.

14. Васюренко В. О. Міжнародна економіка : конспект лекцій / В. О. Васюренко. – Х. : Вид-во ХНЕУ, 2011. – 86 с.
15. Волоснікова Н. М. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. для студ. менедж. спец. / Н. М. Волоснікова, С. О. Климова ; за ред. проф. С. І. Архієреєва. – Х. : НТУ «ХПІ», 2010. – 271 с.
16. Іларіонова Н. М. Міжнародна економіка : навч. посіб. (для слухачів магіст. прогр. «Бізнес-адміністрування») / Н. М. Іларіонова. – К. : Ун-т економіки та права «КРОК», 2011. – 127 с.
17. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посіб. / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – К. : Знання, 2011. – 470 с.
18. Міжнародні економічні відносини : аналіз стану, реалії і проблеми: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Г. А. Семенов, А. Г. Семенов, В. В. Томарева, Л. О. Жилінська. – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2010. – 214 с.

Додаткова:

1. Шевченко О. О. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Шевченко. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 375 с.
2. Шевченко О. О. Міжнародна економіка : навч. посіб. до самост. вивч. дисципліни (для студ. екон. спец. ден. форми навч.) / О. О. Шевченко. – Краматорськ : ДДМА, 2010. – 180 с.
3. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підруч. / В. О. Шевчук. – К. : Знання, 2008. – 663 с.

14. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. <http://www.kmu.gov.ua> – офіційний сайт Кабінету міністрів України
2. <http://www.ukrstat.gov.ua> – офіційний сайт Державного комітету статистики України
3. <http://www.wto.org> – офіційний сайт Світової організації торгівлі.
4. <http://www.worldbank.org> – офіційний сайт Світового банку.
5. <http://europa.eu.int> – офіційний сайт Європейського Союзу.
6. <http://www.oecd.org> – офіційний сайт Організації економічного співробітництва і розвитку.
7. <http://www.rada.kiev.ua> – офіційний сайт Верховної Ради України
8. <http://cfts.org.ua/analytics> - центр транспортних стратегій
9. <http://www.apk-inform.com/ru/exclusive/topic/1048755> - світовий ринок фрахту
10. <http://www.balticexchange.com/> - офіційний сайт Балтійської фрахтової біржі
11. <http://portsukraine.com/> - офіційний сайт журналу "Порти України"
12. [http://unctad.org/en/Pages/Publications/Review-of-Maritime-Transport-\(Series\).aspx](http://unctad.org/en/Pages/Publications/Review-of-Maritime-Transport-(Series).aspx). – Review of Maritime Transport (Series)